

### Notatka

ze spotkania dotyczącego zagadnień turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego  
w planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego  
1 grudnia 2015 roku

**Miejsce spotkania:** Instytut Rozwoju Terytorialnego, Wrocław, ul. Świdnicka 12/16

**Uczestnicy:** wg załączonej listy obecności

**Cele spotkania:** dyskusja na temat nowego planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego, wymiana poglądów, określenie ponadlokalnych problemów przestrzennego rozwoju turystyki i uzdrowisk na Dolnym Śląsku, zaproponowanie działań służących ich rozwiązaniu, ocena możliwości współpracy, w tym wymiany i pozyskiwania danych przestrzennych będących w posiadaniu zaproszonych instytucji.

### Przebieg spotkania:

1. Przywitanie gości – M. Belof – Zastępca Dyrektora Instytutu Rozwoju Terytorialnego.
2. Wprowadzenie w tematykę, podstawy prawne oraz proponowany harmonogram prac nad nowym planem zagospodarowania przestrzennego – A. Wałęga – Generalny Projektant Planu.
3. Informacja o zawartości obowiązującego planu w zakresie kierunków rozwoju regionalnej turystyki, inwestycji wskazanych do realizacji oraz posiadanych przez Instytut Rozwoju Terytorialnego danych – M. Pasak – Starszy Specjalista w Pracowni Zagospodarowania Przestrzennego IRT.
4. W trakcie dyskusji, która nastąpiła w dalszym ciągu spotkania poruszono następujące tematy:
  - występowanie zanieczyszczenia środowiska na obszarach uzdrowiskowych; zanieczyszczenie zostało potwierdzone w 11 miejscowościach uzdrowiskowych – W. Biliński – Z-ca Dyrektora Wydziału Sportu, Rekreacji i Turystyki UMWD;
  - wzrost ruchu turystycznego w okresie 2012- 2015 o 10%, w tym: zwiększenie turystycznej bazy noclegowej regionu do 60 tys. łóżek (dane dostępne w zasobach Wydz. Sportu Rekreacji i Turystyki UMWD), polepszenie nowoczesnej infrastruktury służącej obsłudze turystów i kuracjuszy (dane w zasobach DOT); obserwuje się przemieszczanie ruchu turystycznego w nowe rejony, wcześniej – nie tak atrakcyjne turystycznie - W. Biliński – Z-ca Dyrektora Wydziału Sportu, Rekreacji i Turystyki UMWD;
  - Program Rozwoju Turystyki z 2009 roku wymaga zmian, należy się zastanowić nad wprowadzeniem nowych założeń rozwoju dolnośląskiej turystyki do planu zagospodarowania województwa i przeniesieniem do planu wytycznych infrastrukturalnych (dane dot. usług SPA i Wellness – dostępne w zasobach Wydz. Sportu Rekreacji i Turystyki UMWD); nie ma potrzeby uszczegóławiania zapisów, które zostały umieszczone w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, w ramach makrosfery Turystyka, - W. Biliński – Z-ca Dyrektora Wydziału Sportu, Rekreacji i Turystyki UMWD;
  - plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego to dokument planistyczny, w którym można byłoby wskazać obszary, na jakich powinny być realizowane działania zapisane w Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2020, ponieważ Strategia nie wskazuje lokalizacji tych działań – A. Wałęga – Generalny Projektant Planu;
  - umiejscowienie planu województwa w systemie dokumentów rozwoju i zagospodarowania przestrzennego, przedstawia się następująco: 1/strategia rozwoju województwa, wsparta strategiami sektorowymi, która odpowiada na pytanie - co chcemy zrobić?, 2/plan zagospodarowania przestrzennego, który pokazuje - gdzie chcemy to zrobić, 3/programy operacyjne, w których znajduje się informacja – jakie chcemy przeznaczyć na ten cel środki i w jakim czasie planujemy przeprowadzić zaplanowane działania - A. Dudziuk-Dudzik – Główny Specjalista w IRT;

- wyróżnianie, w planie zagospodarowania województwa, miejscowości uzdrowiskowych wśród ośrodków o funkcji turystycznej wg przedstawiciela PTTK - jest niezasadne, aby dać szansę zaistnienia wszystkim miejscowościom turystycznym, które nie mają szans w konkurencji z uzdrowiskami; wg przedstawicielki Łądku Zdroju - jest zasadne, ponieważ rozwój gmin uzdrowiskowych wpływa na rozwój gmin sąsiednich (tym bardziej, że obecnie 90% pacjentów uzdrowisk stanowią pacjenci, którzy korzystają z finansowania przez NFZ i większości nie stać ich na wydawanie własnych pieniędzy) – J. Pelczarska - Mlak – Kierownik Wydz. Infrastruktury i Ochrony Środowiska w UMiG Łądek Zdrój, K. Chudoba - Prezes Dolnośląskiego Zarządu PTTK;
- potrzeba ochrony obszarów zasilania źródeł wód leczniczych (opracowanie dotyczące obszarów zasilania wód leczniczych było tworzone pod kierunkiem profesora W. Ciężkowskiego na Politechnice Wrocławskiej) oraz ochrony dla dróg ich przepływu od obszarów zasilania do istniejących i planowanych miejsc eksploatacji – B. Kiełczawa – Adiunkt w Wydziale Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki Wrocławskiej;
- zasoby wód leczniczych, które powinny być w województwie wykorzystywane mogą pomóc gminom, które utraciły status miejscowości uzdrowiskowych w jego odzyskaniu – M. Pasak - Starszy Specjalista w Pracowni Zagospodarowania Przestrzennego w IRT;
- wyznaczenie stref z potencjałem wód geotermalnych w regionie byłoby bardzo przydatne ze względu na ich ochronę oraz przyciągnięcie potencjalnych inwestorów gotowych na zaangażowanie swoich środków w geotermię, należałoby sporządzić atlas potencjału geotermalnego regionu, którego wykonanie powinno być poprzedzone rozpoznaniem, a to wymaga zaangażowania znacznych nakładów finansowych, w tej chwili rejon Sudetów rozpoznany jest jedynie miejscowo – B. Kiełczawa – Adiunkt w Wydziale Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki Wrocławskiej;
- informacja o uruchomionym naborze projektów dla miejscowości o cechach uzdrowiskowych z RPO WD 2014-2020, Priorytetu 4.3. Dziedzictwo kulturowe oraz o podjętej przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w dniu 30.11.2015 r. Uchwale o wprowadzeniu Dolnośląskiego Szlaku Uzdrowiskowego - W. Biliński – Z-ca Dyrektora Wydziału Sportu, Rekreacji i Turystyki UMWD;
- brak danych nt. nowoutworzonych szlaków (należałoby dokonać ich przeglądu); brak możliwości kontroli przyrostu dzikich szlaków turystycznych; problem z niekontrolowanym oznakowaniem szlaków metodą malowania na drzewach; postulat dot. stosowania oznakowania szlaków za pomocą: aplikacji instalowanych na urządzeniach mobilnych, informacji zawieranych w przewodnikach, informacji zamieszczanych na tablicach informacyjnych; - K. Chudoba - Prezes Dolnośląskiego Zarządu PTTK;
- UMWD planuje stworzenie projektu aktu prawnego, w którym zostaną określone warunki tworzenia, utrzymywania oraz zabezpieczania szlaków turystycznych – W. Biliński - Z-ca Dyrektora Wydziału Sportu, Rekreacji i Turystyki UMWD;
- brak całościowej waloryzacji przestrzeni turystycznej województwa, istnieje możliwość wykorzystania opracowań branżowych w zakresie środowiska kulturowego, środowiska przyrodniczego oraz krajobrazu – M. Pasak – Starszy Specjalista w Pracowni Zagospodarowania Przestrzennego w IRT;
- informacja nt. możliwości wykorzystania do waloryzacji opracowań wykonanych przez specjalistów branżowych współpracujących ze Stowarzyszeniem Gmin Polskich Euroregionu Nysa oraz podjęcia współpracy z przedstawicielami 16 grup roboczych działających w ramach ww. Stowarzyszenia – J. Jakubiec – Koordynator w Stowarzyszeniu Gmin Polskich Euroregionu Nysa;
- potrzeba ujmowania w planie zagospodarowania województwa elementów wskazujących kierunki kształtowania różnych obszarów rozwoju (np. stref ochrony, przepływu wód, jak i stref lokalizacji odpadów, korytarzy przewietrzania, itd.); plan zagospodarowania województwa powinien być dokumentem zbiorczym, który będzie wsparciem w sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – L. Skrzypińska – U.M. Jelenia Góra;
- problem wyznaczania, w miejscowych planach, nowych obszarów pod zabudowę uzdrowiskową, przy jednoczesnym braku możliwości zapobiegania dekapitalizacji istniejącej infrastruktury - J. Pelczarska - Mlak – Kierownik Wydziału Infrastruktury i Ochrony Środowiska w UMiG Łądek Zdrój;

- plan zagospodarowania województwa nie umożliwia podejmowania decyzji o przeznaczeniu gruntów, które są w kompetencjach gmin, ale pozwala rozpatrywać problemy ponadlokalne i wskazywać konkretne funkcje dla poszczególnych obszarów – A. Wałęga – Generalny Projektant Planu;
5. Spotkanie podsumowała M. Belof – Zastępca Dyrektora IRT, informując uczestników spotkania o zainteresowaniu regionu wspieraniem uzdrowisk, których Dolny Śląsk, zaraz po Pomorzu Zachodnim ma w Polsce najwięcej. Zaprosiła uczestników do dyskusji na temat projektu dotyczącego uzdrowisk sudeckich, którego złożenie możliwe jest w ramach Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej INTERREG V-A - REPUBLIKA CZESKA – POLSKA oraz podziękowała za przedstawione, podczas spotkania, pomysły i złożone deklaracje współpracy.

Dziękujemy wszystkim naszym gościom, którzy wzięli udział w spotkaniu i przekazali cenne opinie, do wykorzystania przez Instytut w podejmowanych działaniach planistycznych.

Załącznik do Notatki:

Lista obecności

Notatkę sporządziła:

Ewelina Czuksanow